

TƯỢNG NIỆM

NHẠC SĨ MẠNH PHÁT (1926-1973)

Ngày 2 Tháng 1 Dương Lịch

Mạnh Phát

Thông tin cá nhân

Sinh	Lê Mạnh Phát <p>1926</p> Nghê An , Trung Kỳ , Liên bang Đông Dương
Mất	2 tháng 1, 1973 (46–47 tuổi) <p>Sài Gòn, Việt Nam Cộng hòa</p>
<u>Quốc tịch</u>	 Việt Nam Cộng hòa
<u>Dân tộc</u>	Kinh
<u>Nghề nghiệp</u>	Ca sĩ <p>Nhạc sĩ</p>
<u>Vợ</u>	Minh Diệu
	Sự nghiệp âm nhạc
<u>Bút danh</u>	Mạnh Phát <p>Thúc Đăng</p> Tiến Đạt
Dòng nhạc	<ul style="list-style-type: none"> Nhạc vàng Nhạc tiền chiến
Ca khúc	"Ai về quê tôi" <p>"Hoa nở về đêm"</p> "Ngày xưa anh nói" <p>"Sương lạnh chiều đông"</p>
	<ul style="list-style-type: none"> x t s

Mạnh Phát (tên đầy đủ: **Lê Mạnh Phát**, [1926](#) - [1973](#)) là một [ca sĩ](#), [nhạc sĩ](#) [nhạc tiền chiến](#) và [nhạc vàng](#), có nhiều sáng tác được yêu thích^u như "Ai về quê tôi", "Hoa nở về đêm", "Ngày xưa anh nói", "Sương lạnh chiều đông",... Ông còn ký các tên khác trên nhạc phẩm là **Tiến Đạt** và **Thúc Đăng**.

Cuộc đời

Ông tên đầy đủ là **Lê Mạnh Phát**, sinh năm 1926 tại tỉnh [Nghê An](#). Năm 1940, ông cùng gia đình di cư vào [Sài Gòn](#). Sau khi học xong bậc [trung học](#), ông được mời hát cho hai hãng đĩa Béka và Asia. Thời đỉnh cao của sự nghiệp ca sĩ, ông thường hát trên [Đài phát thanh Pháp Á](#) chung với nữ ca sĩ [Minh Diệu](#), cũng là vợ ông sau này.

Từ cuối năm 1949 đến năm 1955, ông bắt đầu soạn nhạc với bút danh Tiến Đạt và Thúc Đăng. Một số sáng tác của ông giai đoạn này là *Ai về quê tôi*, *Anh đã về*, *Hồn trai Việt*, *Mong người trở lại*, *Trăng sáng trong làng*,... Năm 1958, Mạnh Phát đóng vai chính trong phim *Tình quê ý nhạc*, cùng tên với một bản nhạc của ông.

Đến đầu [thập niên 1960](#), cũng như một số nhạc sĩ cùng thời khác như [Châu Kỳ](#), [Hoài Linh](#), [Minh Kỳ](#)..., Mạnh Phát chuyển sang sáng tác [nhạc vàng](#) theo thể điệu [bolero](#). Phần lớn các ca khúc của ông ở giai đoạn này như *Hoa nở về đêm*, *Ngày xưa anh nói* (chung với [Thanh Tuyền](#)), *Sương lạnh chiều đông*, *Phố vắng em rồi* (thơ Nguyễn Đan Thanh), *Vọng gác đêm sương*,... trở nên phổ biến và vẫn còn được yêu thích cho đến tận nay.

Năm 1962, ông cùng [Nguyễn Văn Đông](#) đưa nữ sinh Phạm Như Mai (khi đi hát lấy nghệ danh là [Thanh Tuyền](#)) từ [Đà Lạt](#) về Sài Gòn nuôi dưỡng, lăng-xê, tạo nên sự nghiệp ca hát lẫy lừng cho bà. Thanh Tuyền sống tại nhà của Mạnh Phát - Minh Diệu và nhận Mạnh Phát - Minh Diệu là cha mẹ nuôi, được chỉ dạy nhiều về âm nhạc.^[2]

Ngoài ra, ông còn phụ trách chương trình *Tiếng Ca Gửi Người Tiền Tuyến* trên Đài Tiếng nói Quân đội của [VTVN](#).^[3]

Ông mất ngày 2 tháng 1 năm 1973 vì bệnh xơ gan cổ trướng tại [Sài Gòn](#) hưởng dương 47 tuổi

Thông tin khác

Trong chương trình đại nhạc hội trực tiếp thu hình [Asia 50: Anh Không Chết Đâu Anh](#) do [Trung tâm Asia](#) thực hiện vào năm 2005, ca sĩ Thanh Tuyền kể lại câu chuyện bài *Chuyến đi về sáng* đứng tên Mạnh Phát nhưng thật ra do nhạc sĩ [Trần Thiện Thanh](#) sáng tác. Khi đó vợ Trần Thiện Thanh đang ở cũ, gia cảnh túng thiếu nên ông đã bán lại bài này cho nhạc sĩ Mạnh Phát kèm điều kiện Mạnh Phát được sửa tùy ý. Cũng trong chương trình này, bà Trần Thị Liên (vợ đầu của Trần Thiện Thanh) cho biết nhạc sĩ Trần Thiện Thanh là tác giả của bài *Qua xóm nhỏ*.

Sáng tác

STT	Tên ca khúc	Bút danh sử dụng	Đồng sáng tác với	Năm
1	Ai về quê tôi	Tiến Đạt		1953
2	Áo tím ngày xưa		Lan Đài	1962
3	Anh đã về			1955
4	Anh đi chiều ấy	Thúc Đăng		
5	Anh đi phố vắng	Thúc Đăng		
6	Anh về vui khúc tình ca			

7	Bến nước tình quê		Lê Mông Bảo	1955
8	Buồn ơi già biệt			1963
9	Bước chân kỷ niệm	Thúc Đăng		
10	Chiều nhớ bạn	Thúc Đăng		
11	Cánh nhận về		Thu Hồ	
12	Chiều xa gác trọ			
13	Chiều xưa	Tiến Đạt		
14	Chỉ có một mình anh	Thúc Đăng	Thanh Phương	1965
15	Chuyến đi về sáng		Trần Thiên Thanh	1962
16	Chuyến xe kỷ niệm	Thúc Đăng		
17	Chuyến xe thơ mộng	Thúc Đăng		
18	Cô hàng dừa Xiêm			
19	Cô gái sông Hương			1953
20	Cung thương ngày cũ		Nguyễn Văn Đông	1963
21	Dấu chân kỷ niệm	Thúc Đăng	Thanh Phương	1965
22	Đêm không trăng sao			1964
23	Đêm vui đại lộ			

24	Đêm trắng hậu phương	Thúc Đăng	Dzũng Đạt	1966
25	Đội sáng			1962
26	Đừng quên nhau		Minh Kỳ	1959
27	Đường tơ chưa dứt		Hoài Linh	1961
28	Em gái bên Thanh Hà		Thu Hồ	
29	Gặp anh		Trần Thiên Thanh	1962
30	Gió biển	Thúc Đăng		1957
31	Gió chuyển mùa thương			1963
32	Gửi cánh mây trời			1964
33	Hoa nở một lần thôi ^[4]			1962
34	Hoa nở về đêm			1962
35	Hồn trai Việt	Tiến Đạt		
36	Kéo gỗ làm đình			1953
37	Khi mình còn thương			1964
38	Khúc nhạc đồng quê	Thúc Đăng		1954
39	Lỗi hẹn		Huy Lai	1966
40	Mong người chiến sĩ	Thúc Đăng		

41	Mong người trở lại	Tiến Đạt		
42	Năm 19 tuổi			
43	Ngày nào em với tôi		Minh Kỳ	1964
44	Ngày xưa anh nói	Thúc Đăng	Thanh Tuyên	1966
45	Người ấy là em		Thu Hồ	1961
46	Nhớ một người		Hoài Linh	1961
47	Nhớ mùa hoa tím			1961
48	Nhớ viết thư cho em		Trần Thiên Thanh	1962
49	Nỗi buồn gác trọ		Hoài Linh	1964
50	Phố vắng em rồi		Nguyễn Đan Thanh	1965
51	Qua xóm nhỏ		Trần Thiên Thanh	1962
52	Rồi một ngày			1962
53	Sao anh lỗi hẹn		Y Vân	1963
54	Sao khuya			1966
55	Sương lạnh chiều đông			1963
56	Tàu nhỏ neo rồi		Trần Thiên Thanh	1962
57	Thành đô ơi già biệt	Thúc Đăng		1965

58	Thư về thăm mẹ			1968
59	Tiến lên Việt Nam	Thúc Đăng		
60	Tiếng chuông chiều		Hoài Linh	1961
61	Tiếng hát đôi mươi	Thúc Đăng	Bảo Thu	
62	Tiếng hát ngày xưa	Thúc Đăng	Nhật Ngân	
63	Tiếng hát trên sông	Tiến Đạt		
64	Tìm đến ngày mai		Hoài Linh	
65	Tơ vàng			
66	Tôi gặp em			1965
67	Tôi vẫn đi tìm		Trong Khương	1962
68	Trăng sáng trong làng	Tiến Đạt		1954
69	Trở về mái nhà xưa			
70	Trọn ước	Thúc Đăng		
71	Vàng trắng ai xẻ làm đôi		Tuấn Khanh	1965
72	Viết cho anh			1964
73	Vọng gác đêm sương			1962
74	Xa nhau mới biết đêm dài		Hoàng Ngọc Liên	1964

75	Xuân về gác nhỏ	Thúc Đăng		1966
----	-----------------	-----------	--	------

Chú thích

- [^] [Dạ Ly \(15 tháng 1 năm 2019\). "Hé lộ bóng hồng làm nên 'Hoa nở về đêm' của nhạc sĩ Mạnh Phát". Thanh niên. Truy cập 8 tháng 4 năm 2021.](#)
- [^] [Mộc Lan \(14 tháng 10 năm 2017\). "Thanh Tuyền tiết lộ về thời 'cứ bước xuống giường là phải hát'". VTC News.](#)
- [^] [Đài Tiếng nói Quân đội. Thế giới Tự do, XIV\(1\), 36-38.](#)
- [^] [Chuyến đi về sáng 2](#)

Nguồn: https://vi.wikipedia.org/wiki/M%E1%BA%A1nh_Ph%C3%A1t

Nhạc Sĩ Mạnh Phát

Hoai Duyen

Mạnh Phát (1929 – 1973) là một nhạc sĩ Việt Nam có những sáng tác thuộc nhiều thể loại. Ông là tác giả của nhiều bản nhạc bất hủ như Nỗi Buồn Gác Trọ, Ngày Xưa Anh Nói. Giai đoạn 1940, ông là ca sĩ hát cho hãng đĩa PK và Asia ở Sài Gòn. Giai đoạn 1949-1950 ông chuyển sang viết nhạc với bút danh Tiến Đạt một số bài như “Ai Về Quê Tôi”, “Trăng Sáng Trong Làng”. Sau này Mạnh Phát còn bút danh khác khi viết nhạc trữ tình là Thúc Đăng.

Mạnh Phát nổi tiếng với những ca khúc trữ tình, pha chút duyên quê, dân dã. Bài hát “Qua xóm nhỏ” mộc mạc, đậm đà, gợi nhớ một tình yêu trẻ trung, trong sáng.

Năm 1956 – 1959, khi nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông làm trưởng đoàn văn nghệ Vì Dân có nhiệm vụ đi lưu diễn khắp nơi, rồi làm trưởng ban ca nhạc Tiếng Thời Gian trên đài phát thanh Sài Gòn thì vẫn có sự hợp tác của hai giọng ca Mạnh Phát – Minh Diệu. Thế nhưng, trước đó gần 10 năm, vào cuối thập niên 1940 đầu thập niên 1950, Mạnh Phát đã khởi nghiệp sáng tác dưới bút hiệu Tiến Đạt. Đa số các sáng tác của ông thời điểm này đều viết về tình tự quê hương, với nét đẹp nhẹ nhàng, lời ca trong sáng như các bản: Mong người trở lại, Ai về quê tôi, Nhớ và được ưa chuộng nhất là 2 bản “Gửi cánh mây trời” theo thể điệu Tango và “Trăng sáng trong làng” theo thể điệu luân vũ, khoan thai, dịu dặt.

Bước sang thập niên 1960, thời kỳ phát triển của dòng nhạc thời trang, Mạnh Phát chuyển hướng và bắt đầu sáng tác mạnh hơn với bút danh Mạnh Phát. Ca khúc nổi tiếng đầu tiên của ông là “Bến nước tình quê”, tiếp theo là các bản: Rồi một ngày, Nhớ mùa hoa tím và Hoa nở về đêm. Ba bản này đều được Lệ Thanh, nữ ca sĩ nổi tiếng bậc nhất thời đó trình bày.

Ít ai biết được con người thật của Mạnh Phát vì ông sống rất âm thầm, ít xuất hiện trước đám đông nhưng ông chính là người đã dẫn dắt rất nhiều giọng ca trẻ thời đó và sau này trở thành những tên tuổi lừng danh, một trong số đó là ca sĩ Thanh Tuyền.

Trong thập niên 60, những người yêu nhạc thường ra quán Minh Phát trên đường Lê Lợi để chờ đợi tác phẩm mới của Mạnh Phát. Sức sáng tác của ông thời điểm đó rất hằng, khoảng 1 tuần, 2 tuần hay lâu lắm là 3 tuần thì ông lại giới thiệu 1 ca khúc mới. Lý do rất đặc biệt: Mạnh Phát có thói quen uống rượu, người bình thường rượu vào lời ra, riêng Mạnh Phát rượu vào nhạc mới ra được (theo chia sẻ của ca sĩ Thanh Tuyền).

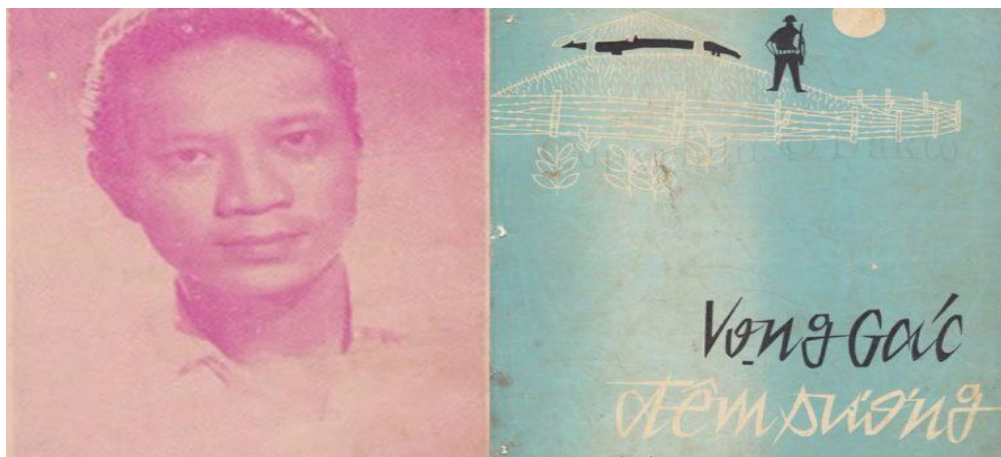
Song song, ông còn có nhiều sáng tác hợp soạn với các nhạc sĩ khác như: Áo tím ngày xưa với Lan Đài, Cung thương ngày cũ với Nguyễn Văn Đông, Phố vắng em rồi với Nguyễn Đan Thanh, Chuyến đi về sáng với Trần Thiện Thanh và ăn khách nhất là bản Nỗi buồn gác trọ viết chung với Hoài Linh, đây là nhạc phẩm đã đưa “Nhạn trắng Gò Công” – nữ ca sĩ Phương Dung lên đài danh vọng sau khi cô được biết đến qua “Những đồi hoa sim” của Dzũng Chinh. Ngày ấy, có 1 bài báo ở Sài Gòn đưa tin Mạnh Phát đã có công đào tạo Phương Dung sau khi cô từ Gò Công lên Sài Gòn học ở trường Trung học Nguyễn Bá Tòng, thực hư ra sao vẫn chưa được xác nhận, chỉ biết 1 điều rằng trước khi Thanh Tuyền xuất hiện, Phương Dung là người hát nhạc của Mạnh Phát đạt nhất. Phương Dung có một giọng hát thánh thót, ngân vang, trong sáng, chất phác và hồn nhiên. Tuy không để lại ấn tượng như những giọng hát điêu luyện câu kì nhưng rất được giới học sinh và các anh lính tiền đồn yêu chuộng.

Giữa thập niên 1960, dòng nhạc thời trang bị khủng hoảng giọng ca nữ vì Lệ Thanh lập gia đình và tuyên bố một đi không trở lại, Thanh Thúy cũng tương tự Lệ Thanh, không cho biết ngày về. Hà Thanh và Hoàng Oanh không chịu hát trên sân khấu, chỉ còn lại Minh Hiếu và Phương Dung. Đúng vào thời điểm đó, Mạnh Phát đã cho trình làng một ngôi sao mới, nữ ca sĩ Thanh Tuyền. Cô nữ sinh gốc Đà Lạt này đã nổi tiếng thật nhanh. Tuy không có vóc dáng Tây như Minh Hiếu, không mặn mà, thanh thoát và nữ sinh như Phương Dung nhưng Thanh Tuyền có sức chinh phục khán thính giả thật mãnh liệt với dáng người dễ mến và giọng ca thiên phú độc đáo của cô. Một số người khó tính cho rằng tiếng hát của Thanh Tuyền chua như giấm, một số khác lại than phiền nghe cô hát nhức óc đình tai nhưng với đại đa số khán thính giả bình dân, Thanh Tuyền là nữ ca sĩ ăn khách bậc nhất trong những năm cuối thập niên 1960, đầu thập niên 1970. Cùng với việc giới thiệu ca sĩ Thanh Tuyền, Mạnh Phát đã lấy thêm một bút hiệu mới là Thúc Đăng, tác giả của những ca khúc nổi tiếng như: Khúc nhạc đồng quê, Mong người chiến sĩ, Tôi gặp em, Ngày xưa anh nói và Dấu chân kỷ niệm, một trong hai ca khúc ruột của Thanh Tuyền, bài kia là Nỗi buồn hoa phượng của Thanh Sơn.

Bài hát mà mọi người thắc mắc nhiều nhất là tác phẩm Chuyến đi về sáng, có người nói là của Trần Thiện Thanh, có người nói của Nhật Trường. Theo ca sĩ Thanh Tuyền, người sáng tác đầu tiên là Trần Thiện Thanh nhưng khi đó do hoàn cảnh khó khăn, Trần Thiện Thanh đã bán lại cho Mạnh Phát với điều kiện được toàn quyền sửa đổi. Do đó, nhạc phẩm này là sự hợp soạn của 2 nhạc sĩ tài ba.

Căn cứ những tấm ảnh chụp thời mới đi hát, cũng như lời kể của một số người quen biết, Mạnh Phát có những nét đẹp tự nhiên, từ khuôn mặt khôi ngô đến mái tóc dợn sóng nhưng chững chạc, điềm đạm chứ không chải chuốt, bay bướm như đồng nghiệp Châu Kỳ. Có thể vì vậy mà khi hãng Mỹ Vân thực hiện cuốn phim Tình quê ý nhà, họ đã mời Mạnh Phát thủ vai chính bên cạnh Mộc Lan – vợ Châu Kỳ vì cho rằng ông thích hợp với vai trò này hơn. Về tính tình của Mạnh Phát, cũng theo cuộc trao đổi với nhạc sĩ Văn Giảng, rất hiền lành, vui vẻ với bạn bè, nhất là những ai có thể đối ẩm với ông, nhất là Huỳnh Anh, là bạn đối ẩm bằng rượu mạnh, đô cao.

Rất tiếc, Mạnh Phát đã ra đi rất sớm. Chẳng biết tang lễ của ông có được chu đáo không, nhưng điều đáng buồn là sau năm 1975, người ta ít nhắc tới thân thế và sự nghiệp của ông, mà chỉ tận tình khai thác những sáng tác mà ông đã để lại cho đời.

NGUỒN: Câu Chuyện Âm Nhạc – Sưu tầm NGV.

Nguồn: <https://vietluan.com.au/27623/nhac-si-manh-phat/>

NHỮNG NHẠC PHẨM BẤT HỦ CỦA NHẠC SĨ MẠNH PHÁT (<= BẤM VÀO XEM)

Tổng Hợp: Nam Phong – Ngày 2/1/2023

www.vietnamvanhien.org

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 8300 TÁC PHẨM